

Kościół św. Piotra i Pawła

2012-03-06

Położony przy ul. Grodzkiej, zbudowany w latach 1597-1619 dla jezuitów, z fundacji Zygmunta III Wazy. Pracami kierował Józef Britius, Jan Maria Bernardoni i Jan Trevano, którego dziełem jest fasada, kopuła i projekt dekoracji wnętrza. Swoją architekturą nawiązuje do kościoła jezuickiego II Gesu w Rzymie. Jest to budowla barokowa, jednonawowa, z transeptem i półkoliście zamkniętym prezbiterium; po obu stronach nawy rząd kaplic. Przed wejściem do kościoła ogrodzenie złożone z cokołów, na których znajdują się figury dwunastu apostołów, wykonane przez Dawida Heela (obecne to kopie Kazimierza Jęczmyka). Zwraca uwagę okazała, dwukondygnacyjna fasada, na której wzorowały się później inne kościoły na terenie Rzeczypospolitej. W dekoracji fasady dostrzegamy posągi świętych jezuickich, dzieło D. Heela (1723), godło Towarzystwa Jezusowego, a powyżej herb Zygmunta III Wazy z orderem Złotego Runa; w niszach górnej kondygnacji figury św. Zygmunta i św. Władysława (XVII w.).

W monumentalnym wnętrzu przyciąga uwagę późnobarokowy ołtarz główny wykonany w 1735 r. według projektu Kacpra Bażanki, z obrazem Józefa Brodowskiego Wręczenie kluczy św. Piotrowi (około 1820); po bokach rzeźbione kompozycje tronów podtrzymywanych przez doktorów Kościoła (dzieło Antoniego Frączkiewicza, około 1735), zwieńczone obrazami Szymona Czechowicza symbolizującymi Kościół zachodni i wschodni. Absydę wypełnia piękna dekoracja stiukowa wykonana przez Giovanni Battistę Falconiego (około 1633): Spotkanie św. Piotra i Pawła, sceny ich męczeństwa, posągi patronów Polski św. Wojciecha i Stanisława. Większość wyposażenia kościoła pochodzi z 1 połowy XVIII w. Brązową chrzcielnicę z 1528 r., stojącą przy filarze kopuły, przeniesiono ze zburzonego kościoła Wszystkich Świętych. W kościele widzimy kilka znakomitych rzeźb: pomnik nagrobny biskupa Andrzeja Trzebickiego (1696), późnobarokowy nagrobek rodziny Branickich (projekt K. Bażanka, 1720-27), pomnik Piotra Skargi - Oskara Sosnowskiego (1869), nagrobek rodziny Rohozińskich i Michałowskich z posągiem Ecce Homo Marcelego Guyskiego (1874-78), figura Maurycego Poniatowskiego - Wiktora Brodzkiego (1881), brązowy posąg powstańca Maurycego Drużbackiego - Antoniego Madeyskiego (1912). W podziemiach kościoła znajduje się krypta, w której spoczywa wybitny kaznodzieja Piotr Skarga, urządzona w 1884 r.